

Н.О. Лисак, канд. пед. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

**ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ
«СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ТА КОМАНДНА СПІВПРАЦЯ»
ФАХІВЦЯМ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ**

За минулі десятиліття у виробничій сфері все більше зростає потреба в кооперації та співробітництві на робочому місці. В епоху найсильнішої світової конкуренції і появи нових технологій саме командна робота відіграє провідну роль в досягненні відчутних організаційних результатів, сприяє підтримці конкурентних переваг компанії, є інструментом зниження рівня ворожості і ненависті між людьми. Організаціям потрібні такі фахівці, які якісно виконують роботу, що пов'язана із введенням інновацій, допомагають усім, швидко створюють атмосферу співробітництва та надихають інших виконувати роботу краще. Вчені підкреслюють важливу роль команд та командної роботи в бізнесі.

Перед викладачами вищої школи стоїть складне завдання підготовки таких підприємницьких кадрів, які б відносилися до нового, продуктивного типу, характерною рисою якого є гнучкість, здатність та бажання робити в команді. Саме ці якості особистості, які дозволяють їй самостійно і активно діяти, приймати рішення, гнучко адаптуватися до умов життя, що постійно змінюються, досягати успіху, професійно самореалізовуватися, повинні формуватися і розвиватися на всіх етапах здобуття людиною освіти. Створення умов для розвитку і формування такої особистості – мета кожної педагогічної системи.

Втіленню мети буде сприяти курс «Соціальна психологія та командна співпраця», який повинен забезпечити студентів необхідними теоретичними знаннями, практичними навичками для професійного та особистісного саморозвитку в сучасних соціально-економічних, соціально-культурних, політичних умовах.

Курс «Соціальна психологія та командна співпраця» спрямовано на розвиток психологічної компетентності у вирішенні проблем командоутворення, керування, мотивації, ефективної внутрішньогрупової діяльності, а також взаємодії команди з зовнішніми інстанціями. Головна мета викладання дисципліни «Соціальна психологія та командна співпраця» полягає у формуванні у майбутніх фахівців здатності працювати в команді та налагоджувати

міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань. Вивчення цієї дисципліни надасть студентам можливість ознайомитися із закономірностями функціонування соціальних груп, структурою внутрішньогрупових і міжгрупових відносин; психологічними закономірностями, механізмами формування професійної команди та організації її ефективної роботи; засобами соціально-психологічного впливу в процесі спілкування та командної співпраці; основними психологічними аспектами успішного міжособистісного спілкування та управлінської діяльності. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні сформуванати вміння застосовувати навички командної співпраці у процесі вирішення фахових завдань; навчитися осмислювати систему людських стосунків, знаходити способи вирішення питань, що виникають у комунікативній сфері міжособистісних і міжгрупових взаємодій; сформуванати здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у професійній сфері, що передбачають застосування теорій та методів соціальної психології; набути навички психодіагностики ключових характеристик професійної команди, особистісно-професійного потенціалу підлеглого та рівня розвитку лідерського потенціалу членів команди; вміти застосовувати в процесі командної співпраці засоби соціально-психологічного впливу; володіти навичками аналізу проблемних ситуацій та вибору психологічних технологій як у професійній, так і міжособистісній сферах; виявляти соціальні ролі в групі і вміти їх розподіляти між членами групи, визначати лідерську структуру групи; орієнтуватися у механізмах групової динаміки; аналізувати причини конфліктів та обирати стилі поведінки в конфліктних ситуаціях, психологічні прийоми їх вирішення. Майбутні фахівці мають засвоїти певні інструменти соціальної психології та вміти впроваджувати їх у ділові стосунки із колегами, партнерами та конкурентами. Освоєння майбутніми спеціалістами курсу «Соціальна психологія та командна співпраця» має стати підвалиною пізнання ними навичок командної співпраці, психологічних рис професійного середовища, до якого вони прагнуть увійти. Тому вважаємо за необхідне дисципліну «Соціальна психологія та командна співпраця» зробити обов'язковою для фахівців торговельно-економічного профілю. Зазначений курс повинен займати важливе місце в системі сучасної підготовки професіонала, який готується активно включитися в різні сфери ділового життя України.